

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO NR. I-1593 PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos karo prievlės įstatymo nauja redakcija**  
Pakeisti Lietuvos Respublikos karo prievlės įstatymą ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KARO PRIEVLĖS IR ALTERNATYVIOSIOS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS  
ĮSTATYMAS**

**PREAMBULĖ**

Lietuvos Respublikos Seimas,  
vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 3 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad „Tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką“, taip pat Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga ginti Lietuvos valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo;  
įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą pareigą – įstatymu nustatyti Lietuvos Respublikos piliečių karo ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo tvarką;  
atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. rugsėjo 24 d. nutarimą;  
siekdamas laiduoti tinkamą krašto apsaugą ir tokį karo tarnybos teisinį reglamentavimą, kuris būtų nustatytas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos narystę Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje (toliau – NATO) ir Europos Sąjungoje, kitus tarptautinius įsipareigojimus, geopolitinę situaciją ir galimas grėsmes valstybės saugumui, taip pat užtikrintą valstybės gynimą nuo užsienio ginkluoto užpuolimo;  
pabrėždamas, kad šiam tikslui pasiekti turi būti sudarytos tokios teisinės prielaidos, kad valstybėje būtų reikiamas jų ginti tinkamai parengtų piliečių skaičius, o tokios teisinės prielaidos apima įvairias veiksmingas priemones, kuriomis Lietuvos Respublikos piliečiai būtų iš anksto parengti prireikus ginti valstybę,  
p r i i m a šį įstatymą.

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**  
Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos piliečių karo prievlės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo ir jos administravimo tvarką.

**2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karys** (toliau – aktyviojo rezervo karys) – parengtojo kariuomenės personalo rezervo karo prievolíninkas, atliekantis tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve.

2. **Aktyvusis kariuomenės personalo rezervas** (toliau – aktyvusis rezervas) – parengtojo kariuomenės personalo rezervo karo prievolíninkų, kurių turimi kariniai įgūdžiai periodiškai atnaujinami mokymuose ir pratybose, dalis.

3. **Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba** – Lietuvos Respublikos piliečio, kuris dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų, neleidžiančių vykdyti tarnybą, susijusią su ginklų, specialiųjų priemonių ar prievartos naudojimu, kaip konstitucinė prievolė atliekama krašto apsaugos tarnyba.

4. **Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos prievolíninkas** (toliau – alternatyviosios tarnybos prievolíninkas) – prievolę atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą turintis Lietuvos Respublikos pilnametis pilietis.

5. **Karinė įskaita** – elektroninė karo prievolíninkų apskaita.

6. **Kariuomenės personalo rezervas** – karo prievolíninkų visuma, išskyrus tikrąją karo tarnybą atliekančius karo prievolíninkus.

7. **Karo prievolė** – konstitucinė Lietuvos Respublikos piliečio pareiga atlikti karo tarnybą.

8. **Karo prievolíninkas** – karo prievolę turintis Lietuvos Respublikos pilnametis pilietis.

9. **Karo prievolíninko kodas** – unikali skaitmenų seka, skirta karo prievolíninko ir asmens, sukakusio 17 metų, kuris, jam sukakus 18 metų, įgis pareigą atlikti karo prievolę, ir kuriems atitinkamų metų šaukimo metu bus suėję arba sueis 18 metų (toliau – asmenys, sukakę 17 metų), tapatybei nustatyti, duomenims apie jį kaupti.

10. **Karo prievolíninkų šaukimas** (toliau – šaukimas) – procedūra, apimanti karo prievolíninkų atranką ir skyrimą į privalomąją karo tarnybą, tarnybos atidėjimą ir atleidimą nuo jos.

11. **Neparengtasis kariuomenės personalo rezervas** – karo prievolíninkai, neįgiję pagrindinio karinio parengtumo.

12. **Pagrindinis karinis parengtumas** – Lietuvos kariuomenės vado nustatytų kariui būtinų žinių ir gebėjimų turėjimas.

13. **Parengtasis kariuomenės personalo rezervas** – karo prievolíninkai, įgiję pagrindinį karinį parengtumą.

14. **Privalomoji karo tarnyba** – karo prievolíninko atliekama privalomoji pradinė karo tarnyba, tarnyba aktyviajame rezerve ar tarnyba paskelbus mobilizaciją.

15. **Privalomoji pradinė karo tarnyba** – karo prievolíninkų parengimas ginklu ginti valstybę.

16. **Tarnyba aktyviajame kariuomenės personalo rezerve** (toliau – tarnyba aktyviajame rezerve) – į aktyvųjų rezervą paskirtų karo prievolíninkų atliekama privalomoji karo tarnyba.

17. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos bei Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymuose.

### **3 straipsnis. Atleidimas nuo karo prievolės**

1. Nuo karo prievolės atleidžiami:

1) asmenys, kurie nustatyta tvarka pripažinti neveiksniais arba ribotai veiksniais;

2) asmenys su negalia, išskyrus tuos, kurie raštu pareiškė norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą ir atitinka Lietuvos kariuomenės komplektavimo personalu poreikius;

3) asmenys, kurie karinės medicinos ekspertizės komisijos, sudarytos ir veikiančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, dėl sveikatos būklės pripažinti netinkamais privalomajai karo tarnybai;

4) asmenys, įstatymų nustatyta tvarka perkelti į dimisiją;

- 5) pagrindinio karinio parengtumo neįgiję asmenys, kai jiems sukanka 60 metų;
  - 6) moterys, išskyrus tas, kurios raštu pareiškė norą tapti karo prievolinkėmis ir (ar) yra baigusios aukštojoje mokykloje medicinos, slaugos ar akušerijos studijų programas;
  - 7) alternatyviosios tarnybos prievolinkai.
2. Šio straipsnio 1 dalies 4, 5 ir 7 punktuose nurodytiems Lietuvos Respublikos piliečiams karo padėties metu ginkluotųjų pajėgų vado sprendimu gali būti leista atlikti karo prievolę, jeigu jie raštu pareiškė norą atlikti tarnybą paskelbus mobilizaciją.

## **II SKYRIUS PRIVALOMOJI PRADINĖ KARO TARNYBA**

### **PIRMASIS SKIRSNIS PRIVALOMOSIOS PRADINĖS KARO TARNYBOS ATLIKIMO TVARKA IR SĄLYGOS**

#### **4 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos įskaitymas**

Privalomoji pradinė karo tarnyba įskaitoma:

- 1) kai kariūnas baigia pirmuosius studijų metus;
- 2) kai atliekant profesinę karo tarnybą bandomuoju laikotarpiu įgyjamas pagrindinis karinis parengtumas;
- 3) išstarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumas;
- 4) kai karo prievolinkas baigia kitos NATO ar Europos Sąjungos valstybės narės karo mokymo instituciją;
- 5) Lietuvos kariuomenės vado sprendimu, kai karo prievolinkas atlieka karo tarnybą kitose NATO ar Europos Sąjungos valstybėse narėse.

#### **5 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimo sąlygos**

1. Privalomoji pradinė karo tarnyba atliekama kariniuose vienetuose ir (ar) karinėje mokymo įstaigoje pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintas programas.
2. Karo prievolinkai į privalomąją pradinę karo tarnybą iš neparengtojo kariuomenės personalo rezervo šaukiami nuo 18 iki 21 metų (įskaitytinai), o raštu pareiškę norą, nuo 18 iki 38 metų (įskaitytinai). Karo prievolinkai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba atidėta individualia tvarka šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 10, 12, 13 ir 14 punktuose numatytu pagrindu, į šią tarnybą, pasibaigus šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 10, 12, 13 ir 14 punktuose numatytiems aplinkybėms, šaukiami iki 22 metų (įskaitytinai). Karo prievolinkai, kurie į privalomąją pradinę karo tarnybą buvo paskirti, tačiau neatvyko jos atlikti, ir karo prievolinkai, įgiję Lietuvos kariuomenėje trūkstamas profesijas (kvalifikacijas), į privalomąją pradinę karo tarnybą šaukiami iki 30 metų (įskaitytinai). Lietuvos kariuomenėje trūkstamų profesijų (kvalifikacijų) sąrašą nustato krašto apsaugos ministras.
3. Privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė:
  - 1) 9 mėnesiai;
  - 2) 3 mėnesiai įgijusiems Lietuvos kariuomenėje trūkstamas profesijas (kvalifikacijas) karo prievolinkams;
  - 3) nustatoma Lietuvos kariuomenės vado, atsižvelgiant į karinio parengimo reikalavimus karinei specialybei įgyti, karo prievolinkams, kurie neatitinka sveikatos būklės reikalavimų būti paskirti į šios dalies 1, 2 ir 4 punktuose numatytą privalomąją pradinę karo tarnybą, raštu pareiškė norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą ir atitinka Lietuvos kariuomenės komplektavimo personalu poreikius;
  - 4) nuo 160 iki 200 dienų karo prievolinkams, studijuojantiems aukštosiose mokyklose ar jas baigusiems, taip pat nurodytiems šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, pagal Lietuvos

kariuomenės vado patvirtintą jaunesniųjų karininkų vadų mokymų ar kitas mokymo programas, skirtas pagrindiniam kariniam parengtumui ir (ar) karinei specialybei įgyti.

4. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyta privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė gali būti sutrumpinama, bet ne daugiau kaip 3 mėnesiais. Šios tarnybos sutrumpinimo tvarką, atsižvelgdamas į Lietuvos kariuomenės komplektavimo personalu poreikius, karinio parengimo reikalavimus karinei specialybei, kuriai rengiamas karo prievolinkas, nustato Lietuvos kariuomenės vadas.

5. Šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodyta privalomoji pradinė karo tarnyba organizuojama dalimis. Dalimis organizuojama privalomoji pradinė karo tarnyba trunka ne ilgiau kaip 3 metus. Į privalomąją pradinę karo tarnybą pašauktiems studentams sudaromos sąlygos suderinti studijas ir privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimą.

6. Privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantys karo prievolinkai Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka aprūpinami apranga, maistu ir tarnybine gyvenamąja patalpa, jiems mokamos privalomosios pradinės karo tarnybos kariams nustatytos išmokos buitinėms išlaidoms ir premijos, taikomos socialinės garantijos.

7. Išleidžiamiesiems į atsargą privalomąją pradinę karo tarnybą pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintą jaunesniųjų karininkų vadų mokymų programą atlikusiems ir kvalifikacinį egzaminą išlaikiusiems kariams, turintiems aukštąjį išsilavinimą, suteikiamas jaunesniojo karininko laipsnis. Išleidimo į atsargą metu neįgijusiems aukštojo išsilavinimo kariams, atitinkantiems šioje dalyje nustatytus kitus reikalavimus jaunesniojo karininko laipsniui suteikti, jaunesniojo karininko laipsnis suteikiamas įgijus aukštąjį išsilavinimą.

## **6 straipsnis. Šaukimas į privalomąją pradinę karo tarnybą**

1. Šaukimas į privalomąją pradinę karo tarnybą vykdomas kiekvienais metais.

2. Šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą pradžią ir pabaigą nustato krašto apsaugos ministras. Apie šaukimo pradžią ir pabaigą prieš vieną mėnesį iki šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą pradžios paskelbiama per Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos institucijų informacinės visuomenės informavimo priemonės ir (ar) visuomenės informavimo priemonės.

3. Asmuo iki paskyrimo atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą datos gali raštu pareikšti norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą. Tokį savo pareiškimą jis gali atšaukti iki paskyrimo atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą datos.

4. Šaukimas vykdomas, iki pašaukiamas krašto apsaugos ministro nustatytas šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose numatytos trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą atliksiančių karių skaičius. Pirmiausia šaukiami privalomąją pradinę karo tarnybą norintys atlikti karo prievolinkai, jų nelikus, – toliau iš eilės į metinį karo prievolinkų sąrašą įrašyti noro ją atlikti nepareiškę karo prievolinkai, pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nustatytą trukmę ir kitus nei trukmę šiuose punktuose nurodytus reikalavimus.

5. Metinis karo prievolinkų sąrašas sudaromas į jį atsitiktine tvarka, naudojantis kompiuterių programa, pagal pirmumo grupes (pradedant nuo pirmosios grupės) surašomi karo prievolinkai, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka gali būti pašaukti atlikti atitinkamos trukmės šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 4 punkte nustatytą privalomąją pradinę karo tarnybą:

1) pirmoji grupė – asmenys, sukakę 17 metų, taip pat karo prievolinkai, kurie buvo paskirti atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą, tačiau neatvyko jos atlikti arba kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta individualia tvarka šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 10, 12, 13 ir 14 punktuose numatytu pagrindu, taip pat karo prievolinkai, kurie studijuoja paskutiniame kurse pagal studijų programas ar mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas, kurias baigus įgyjama Lietuvos kariuomenėje trūkstama profesija (kvalifikacija);

2) antroji grupė – karo prievolinkai, kurie vykdant ankstesnį šaukimą buvo įtraukti į pirmąją grupę, bet nebuvo paskirti atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, išskyrus karo prievolinkus, kurie buvo paskirti atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą, tačiau neatvyko jos atlikti, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta individualia tvarka šio įstatymo 10

straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 10, 12, 13 ir 14 punkte numatytu pagrindų, taip pat karo prievolinkai, kurie studijuoja paskutiniame kurse pagal studijų programas ar mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas, kurias baigus įgyjama Lietuvos kariuomenėje trūkstama profesija (kvalifikacija). Taip pat į antrąją grupę įtraukiami karo prievolinkai, kurie vykdant ankstesnį šaukimą nebuvo šaukti ir pagal šios dalies 1 punkte nustatytus reikalavimus neįtrauktini į pirmąją grupę;

3) trečioji grupė – karo prievolinkai, kurie vykdant ankstesnį šaukimą buvo įtraukti į antrąją grupę, bet nebuvo paskirti atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos.

6. Sudarytas metinis karo prievolinkų sąrašas viešai paskelbiamas Lietuvos kariuomenės interneto svetainėje [www.karys.lt](http://www.karys.lt) ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą pradžios bei skelbiamas iki atitinkamų metų šaukimo pabaigos. Metinis karo prievolinkų sąrašas, kuriame pateikiami šio straipsnio 7 dalyje nurodyti duomenys, paskelbiamas ir jame nurodyti asmens duomenys tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, siekiant viešu paskelbimu informuoti jame esančius karo prievolinkus ir asmenis, sukakusius 17 metų, dėl šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą, įskaitant jos atidėjimą, užtikrinti šaukimo ir karo prievolinkų informavimo skaidrumą bei šios informacijos karo prievolinkams prieinamumą. Metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo eiga, kiti duomenys, susiję su šaukimo vykdymu, taip pat skelbiami Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos interneto svetainėje [www.kam.lt](http://www.kam.lt) ir per kitas krašto apsaugos sistemos institucijų informacinės visuomenės informavimo priemones. Metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras stebi šio įstatymo 7 straipsnyje nurodyti asmenys.

7. Metiniame karo prievolinkų sąrašė nurodoma:

- 1) karo prievolinko ar asmens, sukakusio 17 metų, eilės numeris;
- 2) pirmoji vardo raidė, pavardė, gimimo metai;
- 3) karo prievolinko kodas;
- 4) tarnybos trukmė, į kurią karo prievolinkas ar asmuo, sukakęs 17 metų, šaukiamas;
- 5) dokumentų, kuriais pagrindžiamos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos atleidimo nuo karo prievolės aplinkybės ar šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytos privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo individualia tvarka aplinkybės, ir karo prievolinko ar asmens, sukakusio 17 metų, duomenų ryšiams palaikyti (faktinės gyvenamosios vietos, telefono numerio, elektroninio pašto adreso) pateikimo terminas ir karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos, kuriai šie dokumentai ir duomenys turi būti pateikti, adresas, telefono numeris ir elektroninio pašto adresas;

6) sveikatos priežiūros įstaigos arba karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos, jeigu iš jos vykdomas karo prievolinkų ar asmenų, sukakusių 17 metų, vežimas karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos transportu į sveikatos priežiūros įstaigą, adresas ir data, kada karo prievolinkas privalo atvykti pasitikrinti sveikatos;

7) informacija apie karo prievolinko ar asmens, sukakusio 17 metų, šaukimo eigą (šaukimo procedūros vykdomos; privalomoji pradinė karo tarnyba atidėta; išbrauktas iš karinės įskaitos; paskirtas atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą).

8. Šio straipsnio 7 dalies 6 punkte nurodyta informacija metiniame karo prievolinkų sąrašė paskelbiama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 7 dalies 5 punkte nurodytų dokumentų ir duomenų pateikimo dienos. Šio straipsnio 7 dalies 7 punkte nurodyta informacija metiniame karo prievolinkų sąrašė paskelbiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šiame punkte nurodytų atitinkamų šaukimo eigos aplinkybių pasikeitimo dienos. Karo prievolinkui ar asmeniui, sukakusiam 17 metų, metiniame karo prievolinkų sąrašė nurodytu laiku nepateikus šio straipsnio 7 dalies 5 punkte nurodytų dokumentų ir duomenų ar neatvykus pasitikrinti sveikatos, naujas šių veiksmų atlikimo terminas ir data metiniame karo prievolinkų sąrašė paskelbiami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo ankstesnio šiame sąrašė nurodytos atitinkamų veiksmų atlikimo termino pabaigos dienos ir nuo ankstesnės šiame sąrašė nurodytos atitinkamų veiksmų atlikimo datos.

9. Karo prievolinkai skiriami atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą tik teisės aktų nustatyta tvarka patikrinus jų sveikatą ir nustačius, kad jie tinkami atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą. Asmenys, sukakę 17 metų, skiriami atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą tik teisės aktų nustatyta tvarka patikrinus jų sveikatą ir nustačius, kad jie tinkami atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą ir tik jiems sukakus 18 metų.

10. Karo prievolinkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

### **7 straipsnis. Metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūrų stebėjimas**

1. Stebėti metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras skiriami Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, kurių veikla yra susijusi su krašto apsaugos sistemos stiprinimu ir visuomenės parengimu gynybai, jaunimo ugdymu ir pilietiniu, patriotiniu auklėjimu, žmogaus teisių gynimu, vienasmeniai valdymo organai, kolegialių valdymo organų nariai, kiti darbo, tarnybos ar narystės santykiais su nurodytais juridiniais asmenimis susiję fiziniai asmenys.

2. Stebėti metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūrų negali būti skiriami šie asmenys:

1) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti kaltais dėl sunkaus arba labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turintys neišnykusį arba nepanaikintą teistumą;

2) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti kaltais dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams arba korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turintys neišnykusį arba nepanaikintą teistumą;

3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti kaltais dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams arba korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo, jeigu nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

4) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti kaltais dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turintys neišnykusį arba nepanaikintą teistumą;

5) įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos nariai;

6) atleisti iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos arba pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, jeigu nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

7) teismo tvarka pripažinti neveiksniais arba ribotai veiksniais bent vienoje srityje;

8) tarnaujantys arba dirbantys krašto apsaugos sistemos institucijose arba jų padaliniuose.

3. Karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija, skirdama asmenis stebėti metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras, turi teisę gauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei jų padalinių, registru, informacinių sistemų jų turimą informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, reikalingus patikrinti, ar asmuo atitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus, o šioje dalyje nurodyti duomenų teikėjai privalo minėtos krašto apsaugos sistemos institucijos prašymu tokią informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, pateikti.

4. Metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras turi stebėti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 10 asmenų, kurių iš to paties viešojo juridinio asmens negali būti daugiau kaip 2/3 visų sudarant metinio karo prievolinkų sąrašą dalyvaujančių asmenų.

5. Asmenys, stebintys metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras, jų prašymu gali susipažinti su informacija, susijusia su metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymu ir karo prievolinkų, asmenų, sukakusių 17 metų, įtraukimu į jį, išskyrus atvejus, kai susipažinimą su šia informacija riboja teisės aktai, reglamentuojantys šios informacijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus.

6. Asmenų skyrimo stebėti metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras tvarką, nurodant ir asmens duomenis, kurie gali būti renkami, nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Asmenų, skiriamų stebėti metinio karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras, asmens duomenys, administruojant šias procedūras, krašto apsaugos sistemoje tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais.

### **8 straipsnis. Paleidimas iš privalomosios pradinės karo tarnybos**

1. Atlikę šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą, kariai išleidžiami į atsargą ir priskiriami parengtajam kariuomenės personalo rezervui.

2. Privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantis karys paleidžiamas iš tarnybos pirma šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatyto laiko, kai:

- 1) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) pripažįstamas netinkamas privalomajai pradinei karo tarnybai dėl sveikatos būklės;
- 3) raštu pareiškusi norą tapti karo prievolininke moteris, kuri nėra įgijusi pagrindinio karinio parengtumo, pateikia prašymą paleisti iš privalomosios pradinės karo tarnybos;
- 4) karo prievolininkas, atliekantis šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 3 punkte numatytą privalomąją pradinę karo tarnybą, pateikia prašymą paleisti iš privalomosios pradinės karo tarnybos.

3. Privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantis karys jo prašymu paleidžiamas iš tarnybos pirma šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatyto laiko, kai:

1) atsiranda šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 8–14 punktuose nustatytos aplinkybės. Tokiu atveju, atsižvelgiant į tai, ar karys atliktos privalomosios pradinės karo tarnybos metu įgijo pagrindinį karinį parengtumą, ar neįgijo, jis priskiriamas parengtajam arba neparengtajam kariuomenės personalo rezervui;

2) jo prašymas dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo buvo pripažintas pagrįstu;

3) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jis nuteisiamas už nusikaltimą ir jam skiriama bausmė, dėl kurios jis negali tęsti tarnybos. Tokiu atveju, atsižvelgiant į tai, ar karys atliktos privalomosios pradinės karo tarnybos metu įgijo pagrindinį karinį parengtumą, ar neįgijo, jis priskiriamas parengtajam arba neparengtajam kariuomenės personalo rezervui;

4) jis yra įgijęs pagrindinį karinį parengtumą, yra atrenkamas į profesinę karo tarnybą ir sudaro profesinės karo tarnybos sutartį arba atrenkamas į savanorių karo tarnybą ar kitą savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir sudaro kario savanorio ar savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kario sutartį. Tokiu atveju paleidimo iš privalomosios pradinės karo tarnybos diena laikoma diena, einanti prieš profesinės karo tarnybos sutarties, kario savanorio ar savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kario sutarties įsigaliojimo dieną.

4. Paleidimo iš privalomosios pradinės karo tarnybos tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

## **ANTRASIS SKIRSNIS PRIVALOMOSIOS PRADINĖS KARO TARNYBOS ATIDĖJIMAS**

### **9 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimas bendra tvarka**

1. Privalomoji pradinė karo tarnyba krašto apsaugos ministro įsakymu atidedama bendra tvarka visiems karo prievolininkams tuo atveju, kai atitinkamiems metams nustatytas privalomąją pradinę karo tarnybą atliksiančių karių ribinis skaičius yra nulis.

2. Privalomoji pradinė karo tarnyba pagal šio straipsnio 1 dalį atidedama atitinkamiems metams.

3. Atidėjus privalomąją pradinę karo tarnybą bendra tvarka pagal šio straipsnio 1 dalį, privalomoji pradinė karo tarnyba individualia tvarka pagal šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalį neatidedama.

### **10 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimas individualia tvarka**

1. Privalomoji pradinė karo tarnyba individualia tvarka atidedama šiems karo prievolininkams:

1) bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programas, taip pat ir pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, vykdomas kartu su formaliojo profesinio mokymo programomis, išskyrus atvejus, kai atitinkamų metų šaukimo metu jie baigs pagrindinio, vidurinio ugdymo ar formaliąją profesinio mokymo programą;

2) aukštųjų mokyklų studentams ir karo prievolinkams, nurodytiems šio straipsnio 3 dalyje, jei einamiesiems metams pašaukiamas krašto apsaugos ministro nustatytas šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 4 punkte numatytą privalomąją pradinę karo tarnybą atliksiančių karių skaičius;

3) Seimo, Vyriausybės, Europos Parlamento ir savivaldybių tarybų nariams ir savivaldybių merams;

4) teisėjams;

5) prokurorams;

6) įtariamiesiems ir kaltinamiesiems baudžiamajame procese arba atliekantiems bausmę, dėl kurios jie negali atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos;

7) atlikusiems bausmę, susijusią su laisvės atėmimu, išskyrus areštą;

8) vieniems auginantiems nepilnametį vaiką arba jeigu jiems suteiktos atostogos vaikui prižiūrėti, kol vaikui sueis treji metai;

9) nėščiosioms, pateikusioms medicinos pažymą apie nėštumą;

10) teisės aktų nustatyta tvarka paskirtiems vieninteliu asmens su negalia globėju ar ribotai veiksnus tam tikrose srityse asmens rūpintoju;

11) juridinio asmens teises turinčių Lietuvos religinių bendruomenių ar bendrijų nariams, kurie šių religinių bendruomenių ar bendrijų kanonų, statutų ar kitų normų nustatyta tvarka yra išrinkti ar paskirti atlikti pastoracinį darbą tose religinėse bendruomenėse ar bendrijose;

12) jų sutuoktinės, partnerės ar sugyventinės nėštumo ir gimdymo atostogų metu;

13) auginantiems du ar daugiau vaikų, kurių amžius yra iki trejų metų;

14) krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka, jei, jiems atliekant privalomąją pradinę karo tarnybą, būtų padaryta neproporcingai didelė žala jų asmeniniams ar visuomeniniams interesams, kurios būtų galima išvengti, jeigu privalomąją pradinę karo tarnybą jie atliktų kitu metu.

2. Šio straipsnio 1 dalies 4, 5, 8, 10, 11, 12 ir 13 punktuose nurodytiems karo prievolinkams privalomoji pradinė karo tarnyba neatidedama, jeigu jie raštu pareiškė norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą.

3. Šio straipsnio 1 dalies 14 punkte nurodytiems karo prievolinkams privalomoji pradinė karo tarnyba neatidedama, jei, jiems atliekant privalomąją pradinę karo tarnybą, nustatytą šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1 punkte, būtų padaryta neproporcingai didelė žala jų asmeniniams ar visuomeniniams interesams, tačiau jos būtų galima išvengti atliekant privalomąją pradinę karo tarnybą, nustatytą šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 4 punkte.

4. Vykdamas šaukimą, privalomoji pradinė karo tarnyba atidedama karo prievolinkams:

1) kai, patikrinus jų sveikatos būklę, nustatyta, kad jie dėl laikinų sveikatos sutrikimų negali atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, iki baigsis laikinas jų sveikatos sutrikimas;

2) kurie, šaukimui pasibaigus, lieka nepašaukti atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos.

### III SKYRIUS

#### ALTERNATYVIOJI KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA

**11 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo ir aprūpinimo sąlygos**

1. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos trukmė – 12 mėnesių. Į alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laiką neįskaitomas laikas, kurį alternatyviają krašto apsaugos tarnybą



atliekantis alternatyviosios tarnybos prievolinkas be pateisinamos priežasties nebuvo tarnybos vietoje.

2. Paskelbus mobilizaciją alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba trunka tol, kol paskelbiama demobilizacija.

3. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atliekama valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose, taip pat viešosios naudos nevyriausybinėse organizacijose, kurios veikia asmenų su negalia apsaugos, socialinės atskirties mažinimo, švietimo ir kultūros skatinimo, humanitarinės pagalbos teikimo, sveikatos apsaugos, pilietinio ugdymo srityje, dirbant visuomenei naudingą darbą, nesusijusį su ginklo, specialiųjų priemonių ir prievartos naudojimu. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų, kuriose atliekama alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija, pagal paraiškas, kurias Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka pateikė viešosios naudos nevyriausybinių organizacijos, pageidaujančios, kad jose būtų atliekama alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, ir vykdančios veiklas, atitinkančias alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos poreikius.

4. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vieta parenkama alternatyviosios tarnybos prievolinko gyvenamosios vietos savivaldybėje arba savivaldybėje, kurioje jo šeimos nariai (sutuoktiniai, nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), jeigu jie nėra emancipuoti ar sudarę santuokos, pilnamečiai vaikai (įvaikiai) iki 20 metų, jeigu jie su alternatyviosios tarnybos prievolinku turi bendrą ūkį, nėra sudarę santuokos ir dar nėra įgiję vidurinio išsilavinimo, sutuoktinio nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), jeigu jų gyvenamoji vieta yra nustatyta kartu su alternatyviosios tarnybos prievolinko sutuoktiniu ir jie nėra emancipuoti ar sudarę santuokos, pilnamečiai vaikai (įvaikiai) iki 20 metų, jeigu jų gyvenamoji vieta yra nustatyta kartu su alternatyviosios tarnybos prievolinko sutuoktiniu ir jie su alternatyviosios tarnybos prievolinku turi bendrą ūkį, nėra sudarę santuokos ir dar nėra įgiję vidurinio išsilavinimo, nepilnamečiai išlaikytiniai, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas alternatyviosios tarnybos prievolinkas ir (ar) jo sutuoktinis, kiti išlaikytiniai asmenys, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas alternatyviosios tarnybos prievolinkas ir (ar) jo sutuoktinis (toliau – šeimos nariai)) turi nuosavybės teise priklausančias, techninius ir higienos reikalavimus atitinkančias gyvenamąsias patalpas ar jų dalį. Jeigu alternatyviosios tarnybos prievolinkas ar jo šeimos nariai neturi Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise priklausančių, techninius ir higienos reikalavimus atitinkančių gyvenamųjų patalpų ar jų dalies, alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vieta parenkama atsižvelgiant į alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos poreikį ir alternatyviosios tarnybos prievolinko išreikštą norą dėl tarnybos vietos.

5. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą atliekantiems alternatyviosios tarnybos prievolinkams kiekvieną mėnesį mokama 4,6 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka buitiniams išlaidoms, išskyrus kai alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atliekama paskelbus mobilizaciją, taip pat tarnybos metu jiems mokama karo prievolinkams taikoma Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija.

6. Alternatyviosios tarnybos prievolinkams, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, kai paskelbiama mobilizacija, mokamas pirmam kario laipsniui pirmų metų profesinės karo tarnybos kariui nustatyto dydžio tarnybinis atlyginimas.

7. Alternatyviosios tarnybos prievolinkus, kurie patys ar jų šeimos nariai Lietuvos Respublikoje neturi nuosavybės teise priklausančių, techninius ir higienos reikalavimus atitinkančių gyvenamųjų patalpų ar jų dalies, alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiu Vyriausybės įgaliota alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija aprūpina laikina gyvenamąja patalpa.

8. Sveikatos tikrinimo dienomis alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos prievolinkams išmokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija ir už kiekvieną sveikatos tikrinimo dieną jiems mokami 0,2 Vyriausybės nustatytos bazinės socialinės išmokos dydžio dieningieji.

9. Alternatyviosios tarnybos prievolinkams kompensuojamos kelionių, išskyrus lengvąjį automobilį taksi ir lengvąjį automobilį, kuriuo vykdoma keleivių vežimo už atlygį pagal užsakymą veikla, iš gyvenamosios vietos pasitikrinti sveikatos, pasitikrinus sveikatą atgal į gyvenamąją vietą, iš gyvenamosios vietos į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančią instituciją ir atgal į gyvenamąją vietą, iš gyvenamosios vietos pirmą kartą vykstant į alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietą ir šiai tarnybai pasibaigus atgal į gyvenamąją vietą išlaidos pagal patirtas kelionės išlaidas patvirtinančius dokumentus arba vieno kilometro važiavimo nuosavu transportu kompensuojamus dydžius, taikomus karo prievolinkams. Šioje dalyje nurodytų atlyginamų kelionės išlaidų dydis negali viršyti karo prievolinkams nustatyto dydžio.

10. Alternatyviosios tarnybos prievolinkams du kartus per tarnybos metus suteikiama po 7 kalendorines dienas atostogų. Atostogų dienomis alternatyviosios tarnybos prievolinkams maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija nemokama, už šias dienas jiems mokami privalomosios pradinės karo tarnybos kariams taikomi Vyriausybės nustatyto dydžio dienpinigiai.

11. Už alternatyviosios tarnybos prievolinkus mokamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos, jeigu jos turi būti mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio 11 dalimi.

12. Alternatyviosios tarnybos prievolinkams, išskyrus kai alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atliekama paskelbus mobilizaciją, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), senelių, vaikaičių, brolių (įbrolių), seserų (įseserių), sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, taip pat sutuoktinio, partnerio, sugyventinio tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių) (toliau – artimieji giminaičiai)) bei išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju jis yra paskirtas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jų rašytiniu prašymu gali būti skiriama iki 5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių pašalpa. Pašalpą skiria alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija. Pašalpa nemokama, jeigu jis turi teisę gauti tos pačios paskirties pašalpą iš kitos biudžetinės įstaigos.

13. Mirus alternatyviosios tarnybos prievolinkui, išskyrus kai alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atliekama paskelbus mobilizaciją, vienam iš asmenų, nurodytų šio straipsnio 6 dalyje, skiriama 5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių pašalpa, kurią skiria alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija. Pašalpa asmeniui nemokama, jeigu dėl jo mirties skiriama pašalpa iš kitos biudžetinės įstaigos.

14. Asmenims, paleistiems iš alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, tapusiems laikinai nedarbingiems alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu (išskyrus laikinąjį nedarbingumą dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje)) ir neįgijusiems teisės į ligos išmoką pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą, laikinojo nedarbingumo laikotarpiu, tačiau ne ilgiau kaip 4 mėnesius mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyto dydžio ligos išmoka, taikant šiame įstatyme nustatytą maksimalaus kompensuojamojo uždarbio dydį. Ši išmoka skaičiuojama pagal Vyriausybės patvirtintą minimaliąją mėnesinę algą. Šią išmoką moka alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

15. Šiame straipsnyje nurodytas aprūpinimas alternatyviosios tarnybos prievolinkui neteikiamas, jeigu jis nevykdo teisėtų alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos institucijos nurodymų.

16. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose ir nevyriausybiniuose organizacijose tvarką, saugos ir sveikatos reikalavimus nustato alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija.

17. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija atsakinga už biudžeto lėšų, skirtų alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimui, administravimą ir naudojimą.

## **12 straipsnis. Skyrimas atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą**

1. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą pageidaujantys atlikti karo prievolinkai prašymą atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą pateikia karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai. Šis prašymas turi būti grindžiamas religiniais arba pacifistiniais įsitikinimais, neleidžiančiais vykdyti tarnybos, susijusios su ginklų, specialiųjų priemonių ar prievartos naudojimu. Karo prievolę administruojanti institucija šį prašymą nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas perduoda alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančiai institucijai.

2. Karo prievolinkų prašymus dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo nagrinėja ir sprendimą dėl prašymų pagrįstumo priima komisija, sudaryta iš nevyriausybinių organizacijų, tradicinių religinių bendruomenių ir religinių bendrijų, aukštųjų mokyklų atstovų. Šios komisijos narių skaičių, jos sudarymo ir darbo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Komisijai priėmus sprendimą, kad karo prievolinko prašymas pagrįstas, karo prievolinkas, vadovaujantis šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 7 punktu, atleidžiamas nuo karo prievolės ir priskiriamas alternatyviosios tarnybos prievolinkams.

3. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytos trukmės alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriami atlikti alternatyviosios tarnybos prievolinkai nuo 18 iki 21 metų (įskaitytinai), o raštu pareiškę norą – nuo 18 iki 38 metų (įskaitytinai). Alternatyviosios tarnybos prievolinkai, kuriems būnant karo prievolinkais privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta individualia tvarka šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 10, 12, 13 ir 14 punktuose numatytu pagrindu, taip pat kuriems alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba buvo atidėta individualia tvarka šio įstatymo 14 straipsnyje numatytais pagrindais, į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriami iki 22 metų (įskaitytinai). Alternatyviosios tarnybos prievolinkai, kurie į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą ar būdami karo prievolinkai į privalomąją pradinę karo tarnybą buvo paskirti, tačiau neatvyko jos atlikti, ir alternatyviosios tarnybos prievolinkai, įgiję Lietuvos kariuomenėje trūkstamas profesijas (kvalifikacijas), į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriami iki 30 metų (įskaitytinai).

4. Alternatyviosios tarnybos prievolinkai skiriami atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą paskelbus mobilizaciją, iki jiems sukanka 60 metų, įskaitant ir atlikusius šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytą alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

5. Prašymą atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą pripažinus pagrįstu, sprendimą dėl alternatyviosios tarnybos prievolinko skyrimo atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą priima alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija.

6. Jei alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu numatytiems darbams atlikti privaloma pasitikrinti sveikatą, į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriami alternatyviosios tarnybos prievolinkai, pasitikrinę sveikatą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

7. Iki paskyrimo atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą alternatyviosios tarnybos prievolinkas gali bet kuriuo metu atšaukti prašymą atlikti šią tarnybą. Tokiu atveju jis skiriamas atlikti privalomąją karo tarnybą šio įstatymo nustatyta tvarka.

8. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

## **13 straipsnis. Paleidimas iš alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos**

1. Iš alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos alternatyviosios tarnybos prievolinkas paleidžiamas, kai:

1) jis atlieka šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytos trukmės alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, išskyrus kai paskelbiama mobilizacija. Paskelbus mobilizaciją alternatyviosios tarnybos prievolinkas paleidžiamas vadovaujantis šios dalies 2 punktu;

2) jis atlieka šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytos trukmės alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;

3) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

4) atliekant alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą paskelbus mobilizaciją, jam sukanka šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatytas amžius;

5) jis pripažįstamas netinkamu atlikti alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu nustatytus darbus dėl sveikatos būklės ir nėra kitų darbų, kuriuos būtų galima jam pavesti pagal turimą sveikatos būklę;

6) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jis nuteisiamas už nusikaltimą ir jam skiriama bausmė, dėl kurios jis negali tęsti tarnybos;

7) atsiranda šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 8–14 punktuose nustatytos aplinkybės.

2. Paleidimo iš alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

#### **14 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atidėjimas**

Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atidedama šiems alternatyviosios tarnybos prievolinkams:

1) Respublikos Prezidentui, Seimo, Europos Parlamento ir Vyriausybės nariams;

2) savivaldybių tarybų nariams ir savivaldybių merams, išskyrus savivaldybių tarybų narius ir savivaldybių merus, kurių įgaliojimai sustabdyti įsigaliojus Seimo nutarimui dėl tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje;

3) teisėjams;

4) prokurorams;

5) įtariamiesiems ir kaltinamiesiems baudžiamajame procese arba atliekantiems bausmę, dėl kurios jie negali atlikti tarnybos;

6) Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo nustatyta tvarka įrašytiems į civilinio mobilizacinio personalo rezervą (taikytinas paskelbus mobilizaciją);

7) kurie dėl sveikatos būklės negali atlikti alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, iki baigsis laikinas jų sveikatos sutrikimas;

8) atlikusiems bausmę, susijusią su laisvės atėmimu, išskyrus areštą;

9) vieniems auginantiems nepilnametį vaiką arba jeigu jiems suteiktos atostogos vaikui prižiūrėti, kol vaikui sueis treji metai;

10) nėščiosioms, pateikusioms medicinos pažymą apie nėštumą;

11) teisės aktų nustatyta tvarka paskirtiems vieninteliu asmens su negalia globėju ar ribotai veiksnaus asmens rūpintoju;

12) juridinio asmens teises turinčių Lietuvos religinių bendruomenių ar bendrijų nariams, kurie šių religinių bendruomenių ar bendrijų kanonų, statutų ar kitų normų nustatyta tvarka yra išrinkti ar paskirti atlikti pastoracinį darbą tose religinėse bendruomenėse ar bendrijose;

13) jų sutuoktinės, partnerės ar sugyventinės nėštumo ir gimdymo atostogų metu;

14) auginantiems du ar daugiau vaikų, kurių amžius yra iki trejų metų;

15) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, jei, jiems atliekant alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, būtų padaryta neproporcingai didelė žala jų asmeniniams ar visuomeniniams interesams, kurios būtų galima išvengti, jeigu alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą jie atliktų kitu metu.

### **IV SKYRIUS TARNYBA AKTYVIAJAME REZERVE**

#### **15 straipsnis. Tarnybos aktyviajame rezerve atlikimas**

1. Tarnyba aktyviajame rezerve atliekama tarnaujant kariniuose vienetuose.

2. Karo prievolinkai skiriami iš parengtojo kariuomenės personalo rezervo iki 60 metų, atsargos karo kapelionai – iki 65 metų.

3. Pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių tarnybą aktyviajame rezerve atliekantys karo prievolinkai Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos

įstatymo nustatyta tvarka aprūpinami apranga, maistu ir tarnybine gyvenamąja patalpa, jiems mokamas atlyginimas už šias dienas, taikomos socialinės garantijos.

#### **16 straipsnis. Tarnybos aktyviajame rezerve atlikimo ypatumai**

1. Aktyviojo rezervo kario atliekamos tarnybos aktyviajame rezerve trukmė – 15 metų nuo skyrimo į aktyvųjį rezervą.

2. Į aktyvųjį rezervą paskirti karo prievolinkai dalyvauja pratybose ar mokymuose nuo 20 iki 90 dienų per tarnybos aktyviajame rezerve laikotarpį, vykdo Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ir Karinės jėgos naudojimo statuto 9 straipsnio 1 dalyje nustatytas užduotis bei atlieka karo tarnybą mobilizacijos ir karo padėties metu. Pratybų ar mokymų trukmę, periodiškumą ir programas nustato Lietuvos kariuomenės vadas.

3. Tarnyba aktyviajame rezerve atliekama Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.

#### **17 straipsnis. Karo prievolinkų skyrimas į aktyvųjį rezervą, atleidimas iš jo, šaukimo į mokymus, pratybas ar vykdyti užduočių, atrankos ir skyrimo į pareigas kariniame vienete ir atleidimo iš jų tvarka**

1. Išleidžiami į atsargą tikrosios karo tarnybos kariai skiriami į aktyvųjį rezervą. Į aktyvųjį rezervą tikrosios karo tarnybos karius skiria vadas (viršininkas), išleidžiantis karius į atsargą.

2. Aktyviojo rezervo kariai iš tarnybos aktyviajame rezerve karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu atleidžiami, kai:

- 1) priimami į profesinę karo tarnybą;
- 2) priimami į savanorišką nenuolatinę karo tarnybą;
- 3) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 4) atleidžiami nuo karo prievolės;
- 5) patikrinus sveikatos būklę paaiškėja, kad jie netinkami tarnybai aktyviajame rezerve;
- 6) pasibaigia tarnybos aktyviajame rezerve laikotarpis.

3. Aktyviojo rezervo karių šaukimas į mokymus ir pratybas vykdomas kiekvienais metais.

4. Kariuomenės vadas, atsižvelgdamas į krašto apsaugos ministro nustatytą į mokymus ir pratybas šaukiamų aktyviojo rezervo karių skaičių, nustato karinius vienetus, kuriuose bus vykdomi aktyviojo rezervo karių mokymai ir pratybos, jose dalyvaujančių aktyviojo rezervo karių skaičių.

5. Į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių šaukiami nustatytus reikalavimus pareigoms (karinis laipsnis, karinė specialybė), į kurias planuojama skirti, atitinkantys aktyviojo rezervo kariai.

6. Aktyviojo rezervo kariai, pašaukti į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių, tarnybos laikotarpiu karinio vieneto vado (viršininko) skiriami į pareigas kariniame vienete ir pasibaigus tarnybos laikotarpiui atleidžiami iš jų.

7. Aktyviojo rezervo kariai atleidžiami iš pareigų nepasibaigus tarnybos laikotarpiui, kai:

- 1) atsiranda šio straipsnio 2 dalyje nustatytos aplinkybės;
- 2) atsiranda šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3–14 punktuose nustatytos aplinkybės;
- 3) sutrinka sveikata ir sveikatos sutrikimas gali nesibaigti iki mokymų, pratybų ar užduočių vykdymo laikotarpio pabaigos.

8. Karo prievolinkų skyrimo į tarnybą aktyviajame rezerve, atleidimo iš jos, aktyviojo rezervo karių šaukimo į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių tvarką, taip pat pašauktų aktyviojo rezervo karių skyrimo į pareigas kariniame vienete ir atleidimo iš jų tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

**18 straipsnis. Aktyviojo rezervo karių šaukimo į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių atidėjimas**

1. Šaukimas į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių atidedamas šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3–14 punktuose nurodytiems karo prievolininkams.

2. Vykiant šaukimą į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių, tarnyba atidedama aktyviojo rezervo kariams, kurių sveikatos būklę patikrinus nustatyta, kad jie dėl laikinų sveikatos sutrikimų negali dalyvauti mokymuose ir pratybose ar vykdyti tarnybos užduočių, iki baigsis laikinas jų sveikatos sutrikimas.

**V SKYRIUS**

**KARO PRIEVOLININKŲ TARNYBA PASKELBUS MOBILIZACIJĄ**

**19 straipsnis. Tarnybos paskelbus mobilizaciją atlikimo sąlygos**

1. Paskelbus visuotinę mobilizaciją, Lietuvos kariuomenės personalo rezervo karo prievolininkai yra šaukiami atlikti karo tarnybą. Paskelbus dalinę mobilizaciją, karo prievolininkai yra šaukiami, jeigu Seimo nutarime ar Respublikos Prezidento dekrete dėl mobilizacijos skelbimo yra nurodyta pašaukti kariuomenės personalo rezervo karo prievolininkus atlikti karo tarnybą.

2. Tarnyba paskelbus mobilizaciją atliekama kariniuose vienetuose. Atlikti karo tarnybą pašaukti juridinio asmens teises turinčių Lietuvos religinių bendruomenių ar bendrijų nariai, kurie šių religinių bendruomenių ar bendrijų kanonų, statutų ar kitų normų nustatyta tvarka yra išrinkti ar paskirti atlikti pastoracinį darbą tose religinėse bendruomenėse ar bendrijose, kariniuose vienetuose skiriami į karo kapeliono pareigas.

3. Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Viešojo saugumo tarnyboje prie Vidaus reikalų ministerijos tarnaujantys statutiniai valstybės tarnautojai, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnai ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartis tarnaujantys žvalgybos pareigūnai tarnybą paskelbus mobilizaciją, jeigu karo padėtis neišvesta, atlieka tarnaudami nurodytose institucijose, o įvedus karo padėtį, – bet kurioje ginkluotųjų pajėgų institucijoje.

4. Paskelbus mobilizaciją, neparengtajame kariuomenės personalo rezerve esantys karo prievolininkai šaukiami į karinius mokymus įgyti pagrindinį karinį parengtumą. Įgiję pagrindinį karinį parengtumą pagal turimą karinę ir (ar) civilinę specialybę karo prievolininkai paskiriami į pareigas kariniame vienetė.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyti kariniai mokymai atliekami mokomuosiuose kariniuose vienetuose pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintas programas.

6. Karo prievolininkams, pašauktiems į tarnybą Lietuvos kariuomenėje paskelbus mobilizaciją, atsižvelgiant į turimą, suteiktą kario laipsnį, mokamas atitinkamo laipsnio pirmų metų profesinės karo tarnybos kariui nustatyto dydžio tarnybinis atlyginimas. Karo prievolininkai, pašaukti į tarnybą paskelbus mobilizaciją, aprūpinami *mutatis mutandis* taikant šio įstatymo 5 straipsnio 6 dalies nuostatas, išskyrus išmokas buitinėms išlaidoms ir premijas.

**20 straipsnis. Šaukimo į tarnybą paskelbus mobilizaciją tvarka**

1. Paskelbus visuotinę ar dalinę mobilizaciją, kai priimamas sprendimas pašaukti į karo tarnybą kariuomenės personalo rezervo karo prievolininkus, pranešimas apie šaukimo pradžią skelbiamas per visuomenės informavimo priemones, taip pat per krašto apsaugos sistemos institucijų informacinės visuomenės informavimo priemones arba karo prievolininkai informuojami asmeniškai.

2. Paskelbus visuotinę ar dalinę mobilizaciją, kai priimamas sprendimas pašaukti kariuomenės personalo rezervo karo prievolininkus į karo tarnybą, karo prievolininkai nustatytu laiku atvyksta į šaukimo punktus, karinių vienetų dislokacijos ar kitas nurodytas vietas.

3. Karo prievolinkai atlikti tarnybą paskelbus mobilizaciją skiriami tik patikrinus jų sveikatą ir nustačius, kad jie tinkami atlikti tarnybą paskelbus mobilizaciją.

4. Karo prievolinkų šaukimo paskelbus mobilizaciją tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

### **21 straipsnis. Paleidimas iš tarnybos paskelbus mobilizaciją**

1. Iš tarnybos paskelbus mobilizaciją anksčiau, negu paskelbiama demobilizacija, karo prievolinkas paleidžiamas, kai:

- 1) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) jis dėl sveikatos būklės negali tęsti privalomosios karo tarnybos;
- 3) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jis nuteisiamas už nusikaltimą ir jam skiriama bausmė, dėl kurios jis negali tęsti tarnybos.

2. Iš tarnybos paskelbus mobilizaciją anksčiau, negu paskelbiama demobilizacija, karo prievolinkas gali būti paleidžiamas, kai vietoj visuotinės mobilizacijos paskelbiama dalinė mobilizacija ir dėl šios priežasties yra išformuojamas karinis vienetas arba sumažinamas karinio vieneto, kuriame jis atliko karo tarnybą, karių skaičius.

3. Paleidimo iš tarnybos paskelbus mobilizaciją tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

### **22 straipsnis. Tarnybos paskelbus mobilizaciją atidėjimas**

1. Tarnyba paskelbus mobilizaciją atidedama šiems karo prievolinkams:

- 1) Respublikos Prezidentui, Seimo, Europos Parlamento ir Vyriausybės nariams;
- 2) savivaldybių tarybų nariams ir savivaldybių merams, išskyrus savivaldybių tarybų narius ir savivaldybių merus, kurių įgaliojimai sustabdyti įsigaliojus Seimo nutarimui dėl tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje;
- 3) teisėjams ir prokurorams;
- 4) vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, išskyrus pareigūnus, tarnaujančius tose statutinėse įstaigose, kurios įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) atveju tampa ginkluotųjų pajėgų dalimi, taip pat finansų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose;
- 5) Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento žvalgybos pareigūnams;
- 6) įtariamiesiems ir kaltinamiesiems baudžiamajame procese arba atliekantiems bausmę, dėl kurios jie negali atlikti tarnybos;
- 7) Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo nustatyta tvarka įrašytiems į civilinio mobilizacinio personalo rezervą, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus;
- 8) kurie dėl sveikatos būklės negali atlikti tarnybos paskelbus mobilizaciją, iki baigsis laikinas jų sveikatos sutrikimas.

2. Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos siūlymu karo prievolinkui, kuris yra įrašytas į civilinio mobilizacinio personalo rezervą ir kuriam tarnyba paskelbus mobilizaciją nėra atidedama kitais šio straipsnio 1 dalies 1–6 ir 8 punktuose nurodytais pagrindais, tarnyba paskelbus mobilizaciją gali būti neatidedama, jeigu:

- 1) karo prievolinko pareigų kariniame vienete pagal jo turimą karinę ir (ar) civilinę specialybę neatlikimas sutrikdytų karinio vieneto veikimą;
- 2) valstybės ginkluotai gynybai užtikrinti trūksta tarnybą paskelbus mobilizaciją atliekančių karo prievolinkų.

3. Sprendimą dėl tarnybos paskelbus mobilizaciją atidėjimo karo prievolinkams, kurie yra įrašyti į civilinio mobilizacinio personalo rezervą ir kuriems tarnyba paskelbus mobilizaciją nėra atidedama kitais šio straipsnio 1 dalies 1–6 ir 8 punktuose nurodytais pagrindais, įvertinęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes, nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos siūlymo neatidėti tarnybos paskelbus mobilizaciją gavimo dienos priima krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo.

## **KARO PRIEVLĖS IR ALTERNATYVIOSIOS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS ADMINISTRAVIMAS**

### **23 straipsnis. Karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimas**

1. Karo prievolę administruoja krašto apsaugos sistemos institucija, kuriai ši funkcija pavedama krašto apsaugos ministro įsakymu.
2. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruoja Vyriausybės įgaliota institucija.

### **24 straipsnis. Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos kompetencija**

Karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija:

- 1) administruoja aktyvųjį rezervą krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 2) vykdo karo prievolininkų šaukimą į privalomąją karo tarnybą;
- 3) organizuoja karo prievolininkų atranką į privalomąją karo tarnybą ir atrinktų karo prievolininkų sveikatos patikrinimą, kad būtų nustatytas jų tinkamumas privalomajai karo tarnybai;
- 4) organizuoja asmenų, sukausių 17 metų, sveikatos patikrinimą, kad būtų nustatytas jų tinkamumas privalomajai karo tarnybai;
- 5) tinkamus karo prievolininkus skiria į privalomąją karo tarnybą ir organizuoja jų pristatymą į tarnybos atlikimo vietą;
- 6) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas su karo prievolės administravimu susijusias funkcijas.

### **25 straipsnis Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos kompetencija**

Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija:

- 1) organizuoja karo prievolininkų pateiktų prašymų atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą nagrinėjimą šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytoje komisijoje, teikia administracinę pagalbą komisijai organizuojant jos veiklą, taip pat atstovauja šiai komisijai teismuose dėl jos priimtų sprendimų;
- 2) organizuoja alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos vietų sukūrimą (nustatymą) ir alternatyviosios tarnybos prievolininkų atranką į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, taip pat atrinktų alternatyviosios tarnybos prievolininkų sveikatos patikrinimą dėl jų tinkamumo alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu atliekamiems darbams;
- 3) tinkamus alternatyviosios tarnybos prievolininkus skiria į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą ir siunčia į tarnybos atlikimo vietą;
- 4) vykdo atrinktų alternatyviosios tarnybos prievolininkų apskaitą;
- 5) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas su alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimu susijusias funkcijas.

### **26 straipsnis. Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodymų įteikimas ir asmenų ir kitų organizacijų pareigos administruojant karo prievolę ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą**

1. Karo prievolininkams ir asmenims, sukausiems 17 metų, įrašytiems į metinį karo prievolininkų sąrašą, karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymai dėl šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalies 5 punkte nurodytų dokumentų ir duomenų pateikimo, taip pat sveikatos patikrinimo skelbiami metiniame karo prievolininkų sąraše šio įstatymo 6 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatyta tvarka. Kiti karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos institucijos nurodymai



karo prievolinkams, alternatyviosios tarnybos prievolinkams ir asmenims, sukakusiems 17 metų, siunčiami elektroniniu paštu, adresu, kurį karo prievolinkas nurodė valstybės informacinėse sistemose ar registruose, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamoms paslaugoms gauti ar prievolėms įvykdyti.

2. Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos prašymu fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos privalo teikti šioms institucijoms duomenis, reikalingus karinei įskaitai tvarkyti ir šaukimui vykdyti, alternatyviajai krašto apsaugos tarnybai administruoti, elektroniniu arba automatinio duomenų perdavimo būdu, o kai tai neįmanoma, – raštu.

## **27 straipsnis. Policijos pareigos administruojant karo prievolę ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą**

Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos vadovų ar jų įgaliotų atstovų prašymu policija privalo atlikti karo prievolinkų ir alternatyviosios tarnybos prievolinkų paiešką ir informuoti karo prievolinkus ir alternatyviosios tarnybos prievolinkus apie prievolę vykdyti karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodymus.

## **28 straipsnis. Karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos teisės**

Igyvendindama šį įstatymą, karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija turi teisę:

1) gauti neatlygintinai iš valstybės registų ir informacinių sistemų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinų organizacijų Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių ir konsulinių įstaigų karinei įskaitai tvarkyti būtiną informaciją;

2) kai nėra galimybių gauti iš valstybės registų ir informacinių sistemų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinų organizacijų, Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių ir konsulinių įstaigų karinei įskaitai tvarkyti būtinos informacijos, neatlygintinai gauti karinei įskaitai tvarkyti būtiną informaciją iš fizinių ir juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių;

3) gauti iš karo prievolinkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, papildomą, dokumentais pagrįstą informaciją, būtiną karinei įskaitai tvarkyti;

4) gauti iš Lietuvos kariuomenės informaciją, būtiną privalomajai karo tarnybai planuoti;

5) nurodyti karo prievolinkams ir asmenims, sukakusiems 17 metų, pateikti karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai reikalingus dokumentus;

6) nurodyti karo prievolinkams ir asmenims, sukakusiems 17 metų, nustatytu laiku atvykti į karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją, kai nėra galimybių šio įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje nurodytais būdais gauti iš karo prievolinkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, dokumentais pagrįstą informaciją arba kai tai būtina karo prievolės administravimo procedūroms vykdyti, o paskelbus mobilizaciją, – į šaukimo punktą, karinių vienetų dislokacijos ar kitas nurodytas vietas;

7) kreiptis į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes ir konsulines įstaigas su prašymu paraginti užsienyje gyvenančius karo prievolinkus vykdyti šiame įstatyme nustatytas pareigas;

8) kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

## **29 straipsnis. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos teisės**

Igyvendindama šį įstatymą, alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija turi teisę:

1) gauti neatlygintinai iš valstybės registrų ir valstybės informacinių sistemų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms alternatyviai krašto apsaugos tarnybai tvarkyti būtiną informaciją;

2) gauti iš alternatyviosios tarnybos prievolininkų papildomą, dokumentais pagrįstą informaciją, būtiną alternatyviai krašto apsaugos tarnybai tvarkyti;

3) nurodyti alternatyviosios tarnybos prievolininkams nustatytu laiku atvykti atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, perkelti alternatyviosios tarnybos prievolininką iš vienos alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietos į kitą;

4) nurodyti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešosioms įstaigoms atlikti alternatyviosios tarnybos prievolininkų sveikatos patikrinimus;

5) naudotis kitomis įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytomis teisėmis.

### **30 straipsnis. Karinė įskaita**

1. Karinei įskaitai tvarkyti Vyriausybė steigia Lietuvos Respublikos karo prievolininkų registrą, kuriame yra tvarkomi karo prievolininkų duomenys, specialių kategorijų asmens duomenys, duomenys apie įtariamojo ar kaltinamojo statusą baudžiamajame procese, padarytą nusikalstamą veiką, paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę ar bausmę už padarytą nusikalstamą veiką ir jos vykdymą. Karo prievolininkų registre taip pat tvarkomi asmenų, sukakusių 17 metų, asmens duomenys, specialių kategorijų asmens duomenys, duomenys apie įtariamojo ar kaltinamojo statusą baudžiamajame procese, padarytą nusikalstamą veiką, paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę ar bausmę už padarytą nusikalstamą veiką ir jos vykdymą.

2. Karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija ar jos padalinys turi teisę gauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei jų padalinių, taip pat registrų, informacinių sistemų informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, specialių kategorijų asmens duomenis, reikalingus karinei įskaitai tvarkyti ir šaukimui vykdyti, o šioje dalyje nurodyti asmenys privalo minėtos krašto apsaugos sistemos institucijos ar jos padalinio prašymu tokią informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, specialių kategorijų asmens duomenis, pateikti.

3. Lietuvos Respublikos karo prievolininkų registro valdytoja – Krašto apsaugos ministerija. Šio registro tvarkytojai paskiriami Vyriausybės nutarimu, kuriuo tvirtinami Lietuvos Respublikos karo prievolininkų registro nuostatai.

4. Asmenys į karinę įskaitą įrašomi, kai teisės aktų nustatyta tvarka priskiriami karo prievolininkams, ir išbraukiami iš karinės įskaitos, kai atleidžiami nuo karo prievolės, miršta, teismo paskelbiami mirusiais ar nežinia kur esančiais.

### **31 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas**

1. Administruojant karo prievolę ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, taip pat Karo prievolininkų registrą, karo prievolininkų ir alternatyviosios tarnybos prievolininkų bei asmenų, sukakusių 17 metų, asmens duomenys krašto apsaugos sistemoje tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas) ir šiuo įstatymu.

2. Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje ir 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas duomenų subjektams (karo prievolininkams, alternatyviosios tarnybos prievolininkams ir asmenims, sukakusiems 17 metų) gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama. Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 12 straipsnyje nustatyta duomenų subjektų (karo prievolininkų, alternatyviosios tarnybos

prievolininkų ir asmenų, sukakusių 17 metų) teisė susipažinti su savo asmens duomenimis gali būti visiškai arba iš dalies apribota, taip pat Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nurodyta duomenų valdytojo pareiga pateikti informaciją apie bet kokią atsisakymą ištaisyti ar ištrinti asmens duomenis arba apriboti jų tvarkymą ir apie šio atsisakymo priežastis gali būti visiškai arba iš dalies apribota, atsižvelgiant į tai, kiek ir kol tai būtina ir proporcinga, tais atvejais, kai duomenų subjektui pateikus informaciją ir (arba) įgyvendinus šioje dalyje nurodytą duomenų subjekto teisę gali tapti neįmanoma arba gali būti sukliudyta atlikti šaukimą į privalomąją karo tarnybą, organizuoti karo prievolininkų atranką į privalomąją karo tarnybą, nustatyti jų tinkamumą privalomajai karo tarnybai ar alternatyviajai krašto apsaugos tarnybai, skirti juos į privalomąją karo tarnybą ar alternatyviają krašto apsaugos tarnybą ir (arba) užtikrinti privalomosios karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimą. Karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija turi kiekvienu konkrečiu atveju krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens, o alternatyviają krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įvertinti, ar šioje dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies apribotos, taip pat fiksuoti raštu, įskaitant elektroninę formą, faktines arba teises priežastis, kuriomis pagrįstas sprendimas apriboti šias teises, ir prireikus šią informaciją pateikti subjektams, nagrinėjantiems skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, jų prašymu.

### **32 straipsnis. Karo prievolininkų, alternatyviosios tarnybos prievolininkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, sveikatos tikrinimas**

1. Vyriausybės nustatyta tvarka ir periodiškumu karo prievolininkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, sveikatą tikrina krašto apsaugos sistemos sveikatos priežiūros įstaigos, kurios naudojasi ir kitų, krašto apsaugos sistemai nepriklausančių, sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis. Mobilizacijos metu Vyriausybės nustatyta tvarka karo prievolininkų sveikatą tikrina ir kitos sveikatos priežiūros įstaigos.

2. Alternatyviosios tarnybos prievolininkų sveikatą tikrina Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešosios įstaigos.

3. Karo prievolininkų, alternatyviosios tarnybos prievolininkų ir asmenų, sukakusių 17 metų, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais sveikatos tikrinimo išlaidos padengiamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

### **33 straipsnis. Karo prievolininkų pareigos, iki jie įstatymų nustatyta tvarka įgyja kario statusą, ir alternatyviosios tarnybos prievolininkų pareigos iki paskyrimo atlikti alternatyviają krašto apsaugos tarnybą**

1. Karo prievolininkai privalo:

1) jeigu karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija nurodo, pateikti papildomą, dokumentais pagrįstą informaciją, būtiną karinei įskaitai tvarkyti;

2) pagal karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymą pateikti karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai reikalingus dokumentus ir duomenis, karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodytu laiku atvykti į karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją ar šaukimo punktą arba pasitikrinti sveikatos;

3) karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodytu laiku atvykti į paskirtą privalomosios karo tarnybos atlikimo vietą ir prisistatyti atitinkamos krašto apsaugos sistemos institucijos (jos padalinio) vadui (viršininkui);

4) neįvykdę šios dalies 2 ar 3 punkte nurodytos pareigos, karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos prašymu pateikti šio straipsnio 4 dalyje nurodytų aplinkybių įrodymus;

5) išvykę į kitą valstybę nuolat ar laikinai, ilgesniam negu 6 mėnesių laikotarpiui, nedelsdami, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo išvykimo informuoti karo prievolę

administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją apie savo faktinę gyvenamąją, darbo, mokymosi ar studijų vietą, o pasikeitus šioms duomenims – apie tai informuoti per vieną mėnesį nuo jų pasikeitimo;

6) vykdyti kitus teisėtus karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymus.

2. Alternatyviosios tarnybos prievolinkai privalo:

1) pagal alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodymą pateikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančiai institucijai reikalingus dokumentus ir duomenis;

2) alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodytu laiku atvykti į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančią instituciją ir pasitikrinti sveikatos;

3) alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodytu laiku atvykti į paskirtą alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietą ir prisistatyti valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos ar nevyriausybinės organizacijos administracijai;

4) neįvykdę šios dalies 2 ar 3 punkte nurodytos pareigos, alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos prašymu pateikti šio straipsnio 4 dalyje nurodytų aplinkybių įrodymus;

5) vykdyti kitus teisėtus alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos nurodymus.

3. Karo prievolinkai šio straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 5 punktuose nurodytą informaciją karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai, o alternatyviosios tarnybos prievolinkai šio straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytą informaciją alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančiai institucijai gali pateikti atvykę į instituciją, elektroninio ryšio priemonėmis arba atsiųsti registruota paštu siunta.

4. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų karo prievolinkų ir šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų alternatyviosios tarnybos prievolinkų pareigų neįvykdymą laiku pateisinančios priežastys yra šios:

1) karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančiai institucijai adresuota sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos pažyma patvirtinta liga, dėl kurios asmuo negali atvykti;

2) karo prievolinko, alternatyviosios tarnybos prievolinko šeimos nario ar jo artimojo giminaičio mirtis;

3) stichinė nelaimė;

4) Lietuvos Respublikos teritorijos okupacija ar blokada;

5) kitos teisės aktuose nustatytos aplinkybės, dėl kurių apribotos karo prievolinko judėjimo galimybės.

### **34 straipsnis. Asmenų, sukakusių 17 metų, pareigos, iki jie įstatymų nustatyta tvarka įgyja karo prievolinko statusą**

1. Asmenys, sukakę 17 metų, privalo:

1) pagal karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymą pateikti karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai reikalingus dokumentus ir duomenis, karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodytu laiku atvykti į karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją arba pasitikrinti sveikatos;

2) neįvykdę šios dalies 1 punkte nurodytos pareigos, karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos prašymu pateikti šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių įrodymus;

3) išvykę į kitą valstybę nuolat ar laikinai, ilgesniam negu 6 mėnesių laikotarpiui, nedelsdami, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo išvykimo, informuoti karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją apie savo faktinę gyvenamąją, darbo,

mokymosi ar studijų vietą, o pasikeitus šiems duomenims – apie tai informuoti per vieną mėnesį nuo jų pasikeitimo;

4) vykdyti kitus teisėtus karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymus.

2. Asmenys, sukakę 17 metų, šio straipsnio 1 dalies 1, 3 punkte nurodytą informaciją karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai gali pateikti atvykę į instituciją, elektroninio ryšio priemonėmis arba atsiųsti registruota pašto siunta.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmenų, sukakusių 17 metų, pareigų neįvykdymą laiku pateisinančios priežastys yra šios:

1) karo prievolę administruojančiai krašto apsaugos sistemos institucijai adresuota sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos pažyma patvirtinta liga, dėl kurios asmuo negali atvykti;

2) asmens, sukakusio 17 metų, šeimos nario ar jo artimojo giminiui mirtis;

3) stichinė nelaimė;

4) Lietuvos Respublikos teritorijos okupacija ar blokada;

5) kitos teisės aktuose nustatytos aplinkybės, dėl kurių apribotos asmenų, sukakusių 17 metų, judėjimo galimybės.

### **35 straipsnis. Karo prievolinko, alternatyviosios tarnybos prievolinko ir asmens, sukakusio 17 metų, teisė skusti karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos sprendimus**

1. Karo prievolinkas ir asmuo, sukakęs 17 metų, turi teisę skusti karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos sprendimą krašto apsaugos ministrui per 8 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas skundas krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka išnagrinėjamas per 10 darbo dienų nuo jo gavimo. Išnagrinėjus skundą, priimamas krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sprendimas palikti karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos sprendimą nepakeistą, jį pakeisti arba panaikinti.

3. Karo prievolinkas ir asmuo, sukakęs 17 metų, krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens priimtą sprendimą per 8 darbo dienas nuo jo gavimo dienos gali skusti Regionų administraciniam teismui.

4. Karo prievolinko ir asmens, sukakusio 17 metų, skundo pateikimas nestabdo karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos sprendimo vykdymo.

5. Alternatyviosios tarnybos prievolinkas turi teisę skusti komisijos, nagrinėjančios karo prievolinkų prašymus dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos sprendimus administraciniam teismui per 8 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos.

6. Alternatyviosios tarnybos prievolinko skundo pateikimas nestabdo komisijos, nagrinėjančios karo prievolinkų prašymus dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą administruojančios institucijos sprendimo vykdymo.

### **36 straipsnis. Karo prievolinkų aprūpinimas**

1. Už kiekvieną tinkamumo privalomajai karo tarnybai tikrinimo dieną karo prievolinkams mokami 0,2 Vyriausybės nustatytos bazinės socialinės išmokos dydžio dienpinigiai.

2. Karo prievolinkams kompensuojamos kelionių, išskyrus lengvąjį automobilį taksi ir lengvąjį automobilį, kuriuo vykdoma keleivių vežimo už atlygį pagal užsakymą veikla, iš gyvenamosios vietos į karo prievolę administruojančią krašto apsaugos sistemos instituciją, iš karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos atgal į gyvenamąją vietą, iš gyvenamosios vietos į šaukimo punktą, iš šaukimo punkto atgal į gyvenamąją vietą, iš

gyvenamosios vietos pasitikrinti sveikatos, pasitikrinus sveikatą atgal į gyvenamąją vietą, iš gyvenamosios vietos į paskirtą privalomosios karo tarnybos vietą, paleidus iš privalomosios karo tarnybos ar atleidus iš pareigų aktyviojo rezervo karius, pašauktus į mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduočių, atgal į gyvenamąją vietą išlaidos pagal patirtas kelionės išlaidas patvirtinančius dokumentus arba vieno kilometro važiavimo nuosavu transportu kompensuojamus dydžius krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka. Karo prievolinkui apmokamų kiekvienos iš šioje dalyje nurodytų kelionių išlaidų dydis negali viršyti dydžio, kurį nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į karo prievolinko gyvenamąją vietą. Kelionės išlaidos nekompensuojamos, kai karo prievolinkas vežamas karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos transportu arba jis šio transporto atsisako.

3. Karo prievolinkai jų tinkamumo privalomajai karo tarnybai tikrinimo dienomis aprūpinami maistu pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas arba jiems išmokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija.

4. Jeigu karo prievolinko tinkamumo privalomajai karo tarnybai tikrinimas trunka ilgiau kaip vieną darbo dieną, prireikus karo prievolinkui suteikiama nakvynė karo prievolę administruojančioje krašto apsaugos sistemos institucijoje arba karinio vieneto patalpose.

5. Šiame straipsnyje nurodytas aprūpinimas karo prievolinkui neteikiamas, jeigu jis nevykdo teisėtų karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymų.

6. Šiame straipsnyje nurodytos išlaidos apmokamos iš Krašto apsaugos ministerijai tam tikslui skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

## **VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### **37 straipsnis. Karo prievolę ir alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą atliekančių asmenų statusas**

Privalomosios karo tarnybos kariai ir alternatyviosios tarnybos prievolinkai, dirbantys pagal darbo sutartis ar valstybės tarnyboje, įstatymų nustatyta tvarka atleidžiami nuo darbo, taip pat atleidžiami nuo mokymosi pagal formaliąją profesinio mokymo programą profesinio mokymo įstaigose ir studijų aukštojoje mokykloje, garantuojant jiems darbo vietą, pareigas, mokymosi ar studijų vietą. Privalomosios pradinės karo tarnybos, išskyrus atliekančio dalimis organizuojamą privalomąją pradinę karo tarnybą, kario ir alternatyviosios tarnybos prievolinko, atliekančio alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, prašymų pagrindu atidedamas pagal būsto kreditavimo sutartį suteikto kredito dalies įmokų mokėjimas privalomosios pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu. Pasibaigus privalomosios pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiui, bendru šalių sutarimu yra perskaičiuojami atidėti pagal būsto kreditavimo sutartį suteikto kredito dalies įmokų mokėjimai ir sudaromas atnaujintas mokėjimo grafikas. Privalomosios pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu apskaičiuotos palūkanos už būsto kreditą privalomąją pradinę karo tarnybą atliekančio kario ar alternatyviosios tarnybos prievolinko pasirinkimu mokamos vienu iš šių būdų:

- 1) palūkanos už būsto kreditą mokamos taip, kaip nurodyta būsto kreditavimo sutartyje;
- 2) palūkanų už būsto kreditą mokėjimas atidedamas ir visos atidėtos palūkanos sumokamos iš karto pasibaigus privalomosios pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiui;
- 3) palūkanų už būsto kreditą mokėjimas atidedamas ir visos atidėtos palūkanos sumokamos pasibaigus privalomosios pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiui pagal iš naujo sudarytą palūkanų mokėjimo grafiką.

### **38 straipsnis. Lengvatos Lietuvos Respublikos piliečiams, atlikusiems privalomąją pradinę karo tarnybą**

1. Karo prievolinkams, atlikusiems privalomąją pradinę karo tarnybą ir grįžusiems į darbą, taikoma šio straipsnio 3 dalyje nustatyta subsidija darbo užmokesčiui.

2. Jei karo prievolinkai, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą, negrįžta į ankstesnę darbo vietą, darbdaviui *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 3 dalyje nustatyta subsidija darbo užmokesčiui, kuri mokama 1 mėnesį.

3. Darbdaviams, įdarbinusiems privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusius karo prievolinkus, mokama subsidija darbo užmokesčiui, nurodytam įdarbinto asmens darbo sutartyje, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotoms draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms iš dalies kompensuoti (toliau – subsidija darbo užmokesčiui). Jeigu įdarbinto asmens darbo sutartis sudaryta ne visam darbo laikui arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, subsidijos darbo užmokesčiui dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą dienos (valandinį) atlygį. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis yra iki 100 procentų apskaičiuotų lėšų nuo įdarbinto asmens darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotos draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokos suma. Subsidijos darbo užmokesčiui dydį, neviršijant 1,17 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, ir subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Darbdaviams, įdarbinusiems privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusius ir pagrindinį karinį parengtumą įgijusius karo prievolinkus, subsidija darbo užmokesčiui nustatoma proporcingai ištarnautam laikui, už 1 mėnesį tarnybos mokama 0,67 mėnesio. Apskaičiuotos mokamos subsidijos trukmės reikšmė apvalinama iki sveiko skaičiaus pagal aritmetinę skaičių apvalinimo taisyklę: jeigu po skaitmens, iki kurio apvalinama, skaitmuo yra 5 arba didesnis negu 5, prie skaitmens pridedamas vienetasis, jeigu skaitmuo po skaitmens, iki kurio apvalinama, yra mažesnis negu 5, paskutinis skaitmuo paliekamas nepakeistas. Ši subsidija taikoma, jeigu karo prievolinkas buvo įdarbintas per 3 mėnesius nuo privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimo datos.

4. Šiame straipsnyje nurodyta lengvata finansuojama iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių ir kitų fondų bei šaltinių.

### **39 straipsnis. Privalomąją pradinę karo tarnybą atliekančių Lietuvos Respublikos piliečių skatinimas**

1. Šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantys asmenys, išskyrus atvejus, kai jų tarnyba įvertinta nepatenkinamai arba jie nevykdė tarnybos, yra skatinami piniginėmis išmokomis, kurias sudaro kas mėnesį skaičiuojamos šio dydžio sumos, priklausančios nuo atliktos tarnybos vertinimo rezultatų:

- 1) 4 bazinės socialinės išmokos – asmenims, kurių tarnyba įvertinta labai gerai;
- 2) 3 bazinės socialinės išmokos – asmenims, kurių tarnyba įvertinta gerai;
- 3) 2 bazinės socialinės išmokos – asmenims, kurių tarnyba įvertinta patenkinamai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos piniginės išmokos didinamos 3 kartus:

- 1) 7–9 tarnybos mėnesiais privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems asmenims;
- 2) 3 mėnesių privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems asmenims, įgijusiems Lietuvos kariuomenėje trūkstamas profesijas (kvalifikacijas).

3. Savo noru privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems asmenims, kurie norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą pareiškė iki metinio karo prievolinkų sąrašo paskelbimo arba kurie nebuvo įrašyti į metinį karo prievolinkų sąrašą, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos išmokos didinamos 30 procentų. Privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems asmenims, kurie buvo įrašyti į metinį karo prievolinkų sąrašą ir norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą pareiškė po šio sąrašo paskelbimo, tačiau ne vėliau kaip iki įsakymo dėl paskyrimo į karinį vienetą pasirašymo dienos, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos išmokos didinamos 15 procentų.

4. Piniginės išmokos, nurodytos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, yra apskaičiuojamos proporcingai asmens privalomojoje pradinėje karo tarnyboje ištarnautam laikui ir išmokamos privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims.

5. Piniginių išmokų, nurodytų šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, mokėjimo tvarką ir privalomąją pradinę karo tarnybą atliekančių asmenų tarnybos vertinimo kriterijus nustato krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo.

6. Karo prievolininkams, atlikusiems 9 mėnesių trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą, kuri nebuvo sutrumpinta, ir per 12 mėnesių nuo paleidimo iš privalomosios pradinės karo tarnybos baigusius B kategorijos vairavimo kursus, išlaikiusius egzaminus ir įgijusiems teisę vairuoti B kategorijos transporto priemones, atlyginamos kursų išlaidos pagal krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka pateiktus kursų išlaidas patvirtinančius dokumentus, bet ne daugiau kaip 10 bazinių socialinių išmokų.

#### **40 straipsnis. Karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimo bei karo prievolininkų ir alternatyviosios tarnybos prievolininkų aprūpinimo ir skatinimo išlaidos**

Karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimo ir šiame įstatyme nustatyto karo prievolininkų ir alternatyviosios tarnybos prievolininkų aprūpinimo ir skatinimo išlaidos finansuojamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

#### **41 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimą**

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka.“

#### **2 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Aktyviojo rezervo kario atliekamos tarnybos aktyviajame rezerve trukmė – 15 metų nuo skyrimo į aktyvųjį rezervą.“

#### **3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas**

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnį ir šio straipsnio 2, 3, 8 dalis, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnis ir šio straipsnio 3 dalis įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

3. Karo prievolininkams iki šio įstatymo 2 straipsnio įsigaliojimo atlikus 10 metų tarnybą aktyviajame rezerve, įsigaliojus šio įstatymo 2 straipsniui, tarnybos aktyviajame rezerve trukmė iki 15 metų nepratęsiama.

4. Į privalomąją pradinę karo tarnybą nešaukiami ir į 12 mėnesių alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą neskiriami karo prievolininkai, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Karo prievolės įstatymo nuostatas dėl amžiaus ar kitų aplinkybių nebūtų šaukiami į privalomąją pradinę karo tarnybą ar skiriami į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

5. Karo prievolininkai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta individualia tvarka Karo prievolės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytu pagrindu, į šiame įstatyme nustatytą privalomąją pradinę karo tarnybą gali būti šaukiami, pasibaigus galiojusio Karo prievolės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytiems aplinkybėms, iki 26 metų (įskaitytinai), bet ne ilgiau kaip iki kitų kalendorinių metų pabaigos po galiojusio Karo prievolės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytų aplinkybių.

6. Karo prievolininkai, pradėję privalomąją pradinę ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigia ją pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Karo prievolės įstatymo nuostatas.



7. Kituose teisės aktuose vartojamas pavadinimas „Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymas“ atitinka pavadinimą „Lietuvos Respublikos karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymas“.

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Vyriausybės įgaliota institucija ir krašto apsaugos ministras iki 2024 m. spalio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas